

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych w Zakopanem

JĘZYK POLSKI W KLASACH IV-VI OSSP

I. ZASADY OCENIANIA PRACY, WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ

1. Ocenie z języka polskiego podlega:

- umiejętność analizy i interpretacji różnych tekstów kultury, np. tekstu literackiego, filozoficznego, publicystycznego, dzieła sztuki,
- znajomość utworów uwzględnionych w programie nauczania,
- znajomość faktów i pojęć związanych z wiedzą o literaturze i języku,
- kultura języka (ortografia, poprawność językowa i stylistyczna itd.),
- umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi pisemnej,
- umiejętność konstruowania spójnych i merytorycznych wypowiedzi ustnych (np. przemówienie, prezentacja, odpowiedź na pytanie nauczyciela, referowanie zagadnień),
- umiejętność zabierania głosu w dyskusji i debacie (waga i porządek argumentów, kultura wypowiedzi),
- umiejętność notowania na lekcji,
- recytacja tekstu poetyckiego i prozatorskiego,
- korzystanie z różnych źródeł informacji (słowniki, encyklopedie, Internet),
- umiejętność pracy w zespole,
- aktywność na zajęciach,
- zainteresowania ucznia wykraczające poza program nauczania,
- twórcze zastosowanie wiedzy lub umiejętności.
- właściwa postawa ucznia (systematyczność, obowiązkowość).

2. Formy i tryb weryfikacji wiedzy, umiejętności i pracy ucznia:

a) formy pisemne, np.:

- zadanie klasowe a charakterze analityczno-interpretacyjnym,
- test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich i nieliterackich,
- sprawdzian wiadomości dotyczący problematyki omówionych tekstów literackich, wiedzy o epoce, znajomości lektur itp.,
- kartkówka obejmująca materiał z 3 ostatnich tematów zajęć lub omawianego utworu;
- sprawdzian wiedzy o języku,
- praca domowa,
- notatki z lekcji,
- dyktanda,
- inne ustalone przez nauczyciela (np. esej, recenzja);

b) formy ustne, np.:

- wypowiedź na zadany temat dotycząca omawianych tekstów literackich, zjawisk kulturowych, procedur analizy i interpretacji utworu itp.,

- odpowiedź na lekcji obejmująca materiał z 3 ostatnich tematów lub omawianej lektury,
- prezentacja;

c) inne formy, np.:

- praca w zespole,
- obserwacja udziału ucznia w dyskusji i debacie klasowej,
- referat,
- zbiorowa pogadanka sprawdzająca,
- recytacja utworów literackich i udział w przedstawieniach teatralnych organizowanych na terenie szkoły,
- udział w projektach, konkursach, olimpiadach,
- różnorodne działania twórcze (np. wykonanie albumu, pomocy naukowej, przekład intersemiotyczny, drama),
- sposób prowadzenia zeszytu przedmiotowego.

3. Termin zadania klasowego i sprawdzianu, który obejmuje materiał poszczególnych działów podręcznika, nauczyciel podaje z tygodniowym wyprzedzeniem.

4. Za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny, na które składają się zdobywane systematycznie „plusy” (trzy „plusy” – ocena bardzo dobra).

5. Zasady oceniania pracy grupowej nauczyciel określa przed wykonaniem zadania; ocenę może otrzymać osoba referująca efekty działań grupy (wybrana przez jej członków lub wskazana przez nauczyciela) bądź też cała grupa.

6. Szczegółowe kryteria prac związanych z przekładem intersemiotycznym, inscenizacją, projektem, nagraniem, dramą itp. będą podawane uczniom przed podjęciem zadania indywidualnego lub grupowego. Do kryteriów głównych zalicza się: pomysłowość, wkład pracy, estetykę.

7. Zadania klasowe sprawdzające umiejętność analizy i interpretacji tekstu są oceniane według modelu odpowiedzi opracowanego dla standaryzowanych zadań typu maturalnego.

8. W dłuższej wypowiedzi ustnej ocenie podlegają trzy obszary: merytoryczny (np. związek z tematem, zakres realizacji tematu, ocenianie i wartościowanie, kojarzenie faktów i informacji, argumentacja), strukturalny (np. kompozycja, porządkowanie informacji, funkcjonalna forma wypowiedzi) i językowy (np. spójność i poprawność językowa, zasób słownictwa).

9. Uczniowie, którzy w wypowiedzi ustnej lub pisemnej wykażą się szczególną wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania, oryginalnym i twórczym ujęciem tematu itp., mogą otrzymać ocenę celującą.

10. Procentowy przelicznik punktów na ocenę:

a) wypracowania (np. rozprawka, interpretacja tekstu poetyckiego):

Klasa IV OSSP

ocena	procenty	punkty (w przypadku wypracowań typu maturalnego)
niedostateczna	poniżej 30%	0-14
dopuszczająca	30-49%	15-24
dostateczna	50-59%	25-29
dobra	60-69%	30-34
bardzo dobra	70-89%	35-44
celująca	90-100%	45-50

Klasa V i VI OSSP

ocena	procenty	punkty (w przypadku wypracowań typu maturalnego)
niedostateczna	poniżej 30%	0-14
dopuszczająca	30-49%	15-24
dostateczna	50-64%	25-32
dobra	65-79%	33-39
bardzo dobra	80-94%	40-47
celująca	95-100%	48-50

b) wypracowania dłuższe (nie mniej niż 300 słów), m.in. interpretacja porównawcza utworów literackich i wypowiedź argumentacyjna wymagająca odniesienia się do tekstu historyczno-, teoretyczno- albo krytycznoliterackiego (np. szkic, esej):

Klasa IV OSSP

ocena	procenty	punkty (w przypadku wypracowań typu maturalnego)
niedostateczna	poniżej 30%	0-11
dopuszczająca	30-49%	12-19
dostateczna	50-59%	20-23
dobra	60-69%	24-27
bardzo dobra	70-89%	28-35
celująca	90-100%	36-40

Klasa V i VI OSSP

ocena	procenty	punkty (w przypadku wypracowań typu maturalnego)
niedostateczna	poniżej 30%	0-11
dopuszczająca	30-49%	12-19
dostateczna	50-64%	20-25
dobra	65-79%	26-31
bardzo dobra	80-94%	32-37
celująca	95-100%	38-40

c) zadania sprawdzające umiejętność wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach (np. testy typu maturalnego):

ocena	klasa IV		klasa V i VI	
	procenty	punkty	procenty	punkty
niedostateczna	poniżej 30%	0-5	poniżej 30%	0-5
dopuszczająca	30-49%	6-9	30-59%	6-11
dostateczna	50-64%	10-12	60-69%	12-13
dobra	65-79%	13-15	70-84%	14-16
bardzo dobra	80-94%	16-18	85-99%	17-19
celująca	95-100%	19-20	100%	20

d) sprawdziany (np. z wiedzy o epoce literackiej):

ocena	skala procentowa
niedostateczna	0-39
dopuszczająca	40-54
dostateczna	55-69
dobra	70-84
bardzo dobra	85-94
celująca	95-100

e) zadania sprawdzające znajomość lektury:

ocena	skala procentowa
niedostateczna	0-50
dopuszczająca	51-70
dostateczna	71-80
dobra	81-90
bardzo dobra	91-100

11. W przypadku pracy analityczno-interpretacyjnej typu maturalnego (punkt 10a) uczeń, który za sformułowanie i uzasadnienie stanowiska, koncepcję interpretacyjną, uzasadnienie tezy interpretacyjnej i poprawność rzeczową uzyskał mniej niż 7 (rozwprawka) lub 8 punktów (interpretacja tekstu poetyckiego), nie może, mimo spełnienia innych warunków, otrzymać oceny wyższej niż dopuszczająca; podobnie, jeśli jego praca liczy mniej niż 250 słów.

12. W przypadku dłuższej pracy analityczno-interpretacyjnej typu maturalnego (punkt 10b) uczeń, który za określenie problemu, sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu, koncepcję porównania utworów literackich, uzasadnienie tezy interpretacyjnej i poprawność rzeczową uzyskał mniej niż 6 punktów, nie może, mimo spełnienia innych warunków, otrzymać oceny wyższej niż dopuszczająca; podobnie, jeśli jego praca liczy mniej niż 300 słów.

12. Popęśnienie rzeczowego błędu kardynalnego (np. nieznanomość autora, podstawowych wydarzeń i głównych bohaterów) w sprawdzianach dotyczących znajomości lektury lub w wypracowaniach jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

II. OBOWIĄZKI UCZNI

1. Prace domowe uczeń jest zobowiązany oddać w ustalonym terminie. Jeżeli tego nie uczyni z przyczyn nieuzasadnionych, może otrzymać ocenę niedostateczną.

2. Za pracę domową uznaje się również przeczytanie tekstu literackiego. Niewykonanie takiej pracy z przyczyn nieuzasadnionych może skutkować wystawieniem oceny niedostatecznej.

3. Wszystkie prace klasowe uczeń musi poprawić, czyli dokonać analizy i korekty popełnionych błędów.

4. Uczeń ma obowiązek systematycznie, starannie i rzetelnie prowadzić zeszyt przedmiotowy, a w przypadku choroby lub nieobecności w szkole – uzupełnić notatki i zadania domowe.

5. W zeszycie powinny się znajdować wszystkie otrzymywane od nauczyciela materiały. Ich brak (przy odpowiednim temacie lekcji) może być równoznaczny z brakiem zadania domowego.

6. Sposób prowadzenia zeszytu przedmiotowego może podlegać ocenie.

7. Uczeń ma prawo do własnych notatek w zeszycie, ale niektóre z nich, wskazane jako forma zadania lub ćwiczenia, również podlegają ocenie.

8. Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręcznika, zeszytu ćwiczeń oraz zeszytu przedmiotowego na każdą lekcję. Ich brak może skutkować oceną niedostateczną. Wskazane jest także posiadanie tekstu lektury w czasie jej omawiania.

III. TRYB UZUPEŁNIANIA ZALEGŁOŚCI

1. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki spowodowane nieobecnością według zasad uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu.

2. W ciągu 3 dni od powrotu do szkoły po dłuższej (przynajmniej tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma obowiązek porozumieć się z nauczycielem w sprawie wyznaczenia terminu (nie dłuższego niż 2 tygodnie) uzupełnienia zaległej pracy.

3. Niewywiązanie się z tego obowiązku ma wpływ na ocenę śródroczną lub końcoworoczną.

4. Nietrzymanie ustalonego terminu uzupełnienia zaległości, które dotyczą zadania klasowego, sprawdzianu wiedzy, testu lub pracy domowej, powoduje wystawienie uczniowi oceny niedostatecznej.

IV. WARUNKI I TRYB POPRAWY OCEN CZĄSTKOWYCH

1. W ciągu 3 dni od otrzymania oceny cząstkowej uczeń może zgłosić chęć poprawy i ustalić z nauczycielem przedmiotu jej termin (nie dłuższy niż 2 tygodnie).
2. Uczeń może daną ocenę poprawiać tylko raz.
3. Zarówno pierwsza ocena, jak też ocena z poprawy będą wpisane do dziennika.
4. Wyznaczając termin poprawy, nauczyciel powiadomi ucznia o zakresie materiału, który należy opanować.
5. Poprawa oceny może przybrać formę zadania pisemnego lub wypowiedzi ustnej.

V. ZASADY KLASYFIKACJI

1. Klasyfikowanie końcowe polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym i ustaleniu (na podstawie oceny śródrocznej i ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w drugim półroczu) oceny klasyfikacyjnej końcowej.
2. Oceny śródroczna i roczna wystawiane są na podstawie ocen cząstkowych poprzez ustalanie tzw. średniej ważonej, a nie arytmetycznej. Najwyższą wagę mają oceny wskazujące na poziom opanowania podstawowych umiejętności przedmiotowych: z odpowiedzi ustnej, zadania klasowego, sprawdzianu wiedzy i umiejętności, czytania ze zrozumieniem.
3. Właściwa postawa ucznia (systematyczność, obowiązkowość), zaangażowanie i wkład pracy, które znalazły odzwierciedlenie w poszczególnych ocenach cząstkowych, również mają wpływ na śródroczną i końcoworoczną ocenę klasyfikacyjną.

VI. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE ŚRÓDROCZNYCH LUB ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO

Warunki:

W terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od chwili otrzymania informacji o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej uczeń może wyrazić nauczycielowi języka polskiego chęć ubiegania się o wyższą ocenę, jeżeli spełnił następujące warunki:

- a) systematycznie uczęszczał na zajęcia języka polskiego i usprawiedliwił wszystkie ewentualne nieobecności;
- b) z zadań klasowych, pisemnych sprawdzianów oraz innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności, które mają największą wagę przy ustalaniu średniej, uzyskiwał w danym półroczu oceny co najmniej równe ocenie proponowanej przez nauczyciela, zaś znacząca część tych ocen (ponad 30%) jest wyższa niż ocena proponowana;
- c) ubiega się o ocenę wyższą o jeden stopień od oceny proponowanej;

- d) uczestniczył we wszystkich zapowiadanych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności w danym półroczu, a w przypadku usprawiedliwionej nieobecności podjął próbę uczestnictwa w dodatkowych formach, które wyznaczył nauczyciel;
- e) jeżeli wnioskuje o ocenę najwyższą, osiągał sukcesy w olimpiadach lub konkursach przedmiotowych dotyczących wiedzy o języku i literaturze.

Tryb:

1. Jeżeli uczeń spełni powyższe warunki, nauczyciel wyznacza termin sprawdzianu, który odbędzie się nie później niż 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej.
2. Uczeń, który nie przystąpi do sprawdzianu w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci prawo do ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana.
3. Jeżeli uczeń nie stawi się na sprawdzianie z powodów ważnych i uzasadnionych, nauczyciel może wyznaczyć kolejny termin sprawdzianu, o ile jego przeprowadzenie będzie możliwe przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej.
4. Sprawdzenie może przybrać zarówno formę pisemną, jak też ustną, zaś stopień trudności zadań będzie odpowiadał wymaganiom edukacyjnym na śródroczną lub roczną ocenę klasyfikacyjną, o którą ubiega się uczeń.
5. Sposób oceny pisemnych zadań literackich, czytania ze zrozumieniem oraz wypowiedzi ustnych będzie zgodny z zapisami Przedmiotowego Systemu Oceniania.
6. W przypadku sprawdzianu wiedzy składającego się z zadań punktowanych uczeń musi uzyskać co najmniej 90% możliwych do zdobycia punktów, aby nauczyciel podwyższył ocenę proponowaną.
7. Uczeń, który ubiega się o wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jest zobowiązany opanować materiał z całego roku.
8. Informacje o zakresie materiału objętego sprawdzianem uczeń otrzyma od nauczyciela w formie pisemnej.

Jeżeli uczeń nie zdoła podwyższyć oceny proponowanej, wówczas – zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły oraz odpowiednimi przepisami prawa - może się ubiegać o organizację egzaminu sprawdzającego.

VI. WYMAGANIA EDUKACYJNE

1. Ucznia obowiązuje opanowanie wiadomości i umiejętności wskazanych w wymaganiach edukacyjnych z języka polskiego na poziomie podstawowym lub ponadpodstawowym, m.in.:
  - znajomość zagadnień historycznoliterackich oraz problemów związanych z omawianymi tekstami kultury,
  - znajomość pojęć z zakresu teorii literatury, filozofii, sztuki, wiedzy o języku, pomocnych przy interpretacji tekstów literackich wskazanych w opisie wymagań,
  - umiejętność analizy i interpretacji różnych tekstów kultury, np. tekstu literackiego, filozoficznego, publicystycznego, dzieła sztuki,
  - znajomość utworów uwzględnionych w programie nauczania,
  - umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi pisemnej o charakterze analityczno-interpretacyjnym oraz konstruowania spójnych i merytorycznych wypowiedzi ustnych.
2. Ogólne i szczegółowe wymagania edukacyjne dla klas IV-VI Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych zostały zawarte w załącznikach do Przedmiotowego Systemu Oceniania.

3. Dla uczniów, którzy posiadają opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej, wymagania edukacyjne zostaną dostosowane do zaleceń zawartych w ww. dokumentach poprzez modyfikację modelu punktowania poszczególnych zadań lub poziomów wypowiedzi. Ponadto dla uczniów z dysfunkcjami – w zależności od rodzaju zaburzeń - przewiduje się m.in.:

- dłuższy czas na udzielenie ustnej odpowiedzi,
- sugerowanie sposobu rozwiązania poszczególnych zadań,
- zwolnienie z głośnego czytania tekstów literackich na forum klasowym,
- dodatkowe ćwiczenia kształtujące umiejętność poprawnego pisania i czytania,
- ocenianie niektórych prac pisemnych zgodnie z wytycznymi poradni, np. zwiększenie liczby dopuszczalnych błędów ortograficznych i graficznych lub rezygnację z oceny estetyki zapisu w przypadku stwierdzonej dysgrafii,
- dłuższy czas na pisanie zadań klasowych i testów (w szczególnych przypadkach).